

Sygn. akt III CNP 23/14

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa M. B.
przeciwko E. B.
o ustanowienie rozdzielności majątkowej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 26 lutego 2015 r.,
na skutek skargi powoda
o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w K.
z dnia 27 lutego 2014 r.,

1) odrzuca skargę,

2) zasądza od M. B. na rzecz E. B. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania wywołanego wniesieniem skargi.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 lutego 2014 r. Sąd Okręgowy w K. w wyniku apelacji pozwanej E. B. zmienił wyrok Sądu Rejonowego w W. z dnia 10 października 2010 r. w ten sposób, że oddalił powództwo M. B. o ustanowienie rozdzielności majątkowej.

Od wyroku Sądu drugiej instancji powód M. B. wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424⁵ § 1 k.p.c. skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia powinna zawierać: oznaczenie orzeczenia, od którego została wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości lub w części; przytoczenie jej podstaw oraz ich uzasadnienie; wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżone orzeczenie jest niezgodne; uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy; wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe; wniosek o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem.

Wymagania skargi wymienione wyczerpująco w art. 424⁵ § 1 k.p.c. mają charakter konstrukcyjny i powinny być spełnione kumulatywnie. To oznacza, że skarga niespełniająca któregokolwiek z nich jest dotknięta tzw. brakiem istotnym, nienaprawialnym w trybie właściwym dla usuwania braków i podlega odrzuceniu bez wzywania do ich usunięcia. Każde z wymagań przewidzianych w art. 424⁵ § 1 k.p.c. - na co Sąd Najwyższy wielokrotnie zwracał uwagę - ma charakter samoistny, powinno być zatem spełnione niezależnie od innych wymagań (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 20 lipca 2005 r., IV CNP 1/05; z dnia 18 stycznia 2006 r., III CNP 21/05; z dnia 28 lutego 2012 r., I CNP 62/11).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego zostało wyjaśnione, że przewidziany w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. obowiązek uprawdopodobnienia wyrządzenia szkody, polega na złożeniu przez skarżącego oświadczenia, że szkoda wystąpiła - ze wskazaniem jej rodzaju i rozmiaru - oraz uwiarygodnieniu tego oświadczenia

przez powołanie i przedstawienie dowodów bądź innych środków, nawet nieuznawanych przez kodeks postępowania cywilnego za dowody, jak pisemne oświadczenia, surogaty dokumentów czy tzw. opinie prywatne (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 września 2005 r., III CNP 5/05; z dnia 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05, OSNC 2006, nr 1, poz. 16). Niezbędne jest przy tym przeprowadzenie wyводу wskazującego na czas powstania szkody oraz związek przyczynowy pomiędzy wydaniem zaskarżonego orzeczenia a szkodą (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05 OSNC, nr 7-8, poz. 141).

Skarga wniesiona przez powoda nie spełnia wymagania przewidzianego w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. Zdaniem powoda szkoda powstała w następstwie wyroku Sądu Apelacyjnego związana jest z utratą możliwości prowadzenia własnej działalności gospodarczej i tym samym - dalszego rozwoju zawodowego. Przedstawiając uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, powód stwierdza, że jedynie orzeczenie ustanawiające rozdzielną majątkową pomiędzy stronami mogłoby umożliwić mu rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Nie jest to jednak możliwe, ponieważ pozwana nie wyraża zgody na zaciąganie przez powoda zobowiązań finansowych, z drugiej strony bez konsultacji z powodem sama takie zobowiązania podejmuje, narażając powoda na odpowiedzialność finansową.

Skarga nie spełnia również wymagania, określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c., polegającego na wykazaniu, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że obowiązek ten wiąże się z koniecznością przeprowadzenia analizy przepisów dotyczących środków prawnych, których zastosowanie jest niedopuszczalne lub które z innych przyczyn nie mogły odnieść skutku. Zgodnie z art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. skarżący musi „wykazać” (a więc „wskazać”, „przytoczyć” czy „uwiarygodnić”), że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Podkreśla się, że nie chodzi tylko o skargę kasacyjną czy skargę o wznowienie postępowania, lecz także o inne środki prawne pozwalające na zmianę lub uchylenie orzeczenia, ewentualnie służące pozbawieniu lub ograniczeniu

wykonalności (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 17 sierpnia 2005 r., I CNP 5/05, OSNC 2006, nr 1, poz. 17; z dnia 27 stycznia 2006 r., III CNP 23/05, OSNC 2006, nr 7-8, poz. 140). Wywód przedstawiony w skardze został ograniczony do stwierdzenia, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, w szczególności brak było podstaw do wniesienia skargi o wznowienie postępowania, a „zaskarżony wyrok nie podlega zaskarżeniu skargą kasacyjną”.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c. odrzucił skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego, jak w sentencji pkt 2, na podstawie art. 424¹² w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i art. 98, 108 § 1 k.p.c. oraz § 7 pkt 9, § 13 pkt 5 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013, poz. 461).